

С Т А Н О В И Щ Е

на

дисертационното изследване

на

Силвия Божидарова Тодорова

на тема

НОВИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕХАНИЗМИ ЗА КООРДИНАЦИЯ НА МИГРАЦИОННИЯ КОНТРОЛ

за

придобиване на образователната и научна степен
„доктор“

Научна специалност: „Организация и управление извън
сферата на материалното производство“,
професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

Автор на становището: проф. д-р Любомир Тимчев
от Академията на МВР

1. Актуалност и значение на изследването

Всички ние сме съвременници на изключителна динамика в живота както на местно, така и на регионално, национално, а също и на международно равнище. Макар, а може би и въпреки продължаващата световна рецесия, желанието на хората да живеят по-добре не е изчерпано. То е и основната причина за движението на населението по света в различните посоки.

Представеното за защита дисертационно изследване е посветено на един от най-важните въпроси, стоящи за разрешаване не само пред специализираните органи в нашата страна, но и пред тези от ЕС и света. Нещо повече, контролът на миграционните потоци, които през последните години постоянно сменят своята посока, не е по силите само на една държава или едно министерство. Това предопределя и актуалността на предложената за защита докторантура. Тя се подсилва и от факта, че страната ни е външна граница на ЕС, което ѝ определя тази роля.

В този смисъл работата се явява положителен опит за разглеждане на теоретичните, правните и организационните въпроси, свързани с координацията на контрола на миграцията на населението. Трябва да отбележим, че поставените проблеми имат както теоретично, така и практическо значение. Освен това тяхното разглеждане ще е от полза за обучаваните студенти и за всички служители от структурите на Министерството на вътрешните работи с компетенции по осъществяването на тази дейност.

В този смисъл актуалността на изследването е безспорна и ще допринесе в процеса на обучението и научноизследователската дейност за в бъдеще.

2. Характеристика на изследването

Работата се състои от 288 стандартни машинописни страници. Структурирана е в увод, три глави, заключение, библиография и приложения.

В увода много точно и ясно са определени целта, задачите, обектът и предметът на изследването.

Първа глава е посветена на теоретичните и приложни аспекти на административните механизми за координация на контрола на имиграцията.

На основата на общоприетото схващане за понятията, свързани с имиграционния контрол, и кратък преглед на имиграционните проблеми в ЕС от началото на 21-ви век докторантът отделя значително място на причините за възникването на това явление, цитирайки много добронамерено редица схващания по този въпрос на български и чужди автори. Обърнато е и сериозно внимание на видовете имиграция. Причините за това също заемат значително място. Направена е съпоставка на легалната с нелегалната имиграция. Докторантът излиза извън общоприетите схващания за явлението, като посочва, че голяма част от авторите, които го изследват, се ограничават с професионалните му аспекти, без да навлизат в детайли в политически, социален и друг аспект. Приложенията към тематиката допълнително повишават нивото на работата и показват задълбоченост на автора. Направен е изводът, че предприемането на допълнителни мерки от страна на ЕС срещу засилващата се нелегална имиграция е естествена последица. По естествен път е изведено значението на контрола на имиграцията на населението не само в национален, но и в европейски и световен мащаб.

Пак в тази глава е разгледана визата като административен механизъм за имиграционен контрол.

В *Глава втора* са изследвани основните въпроси, свързани с организацията на работа на полицейските и други органи с компетенции по контрола на миграцията. По-конкретно става въпрос за институционалните аспекти. На основата на очакваното присъединяване към Шенген, както сам докторантът се изразява, и европейските миграционни тенденции са разгледани характерните основания и ред за пребиваване на чужденци в страната.

В изследването си докторантът навлиза много дълбоко както в теоретичната част, така също и в организационната. Прави опит и за анализ на някои от нормативните актове. Това е плод на неговите професионални знания и умения като служител, по време на изследването, и като преподавател във ВСУ. Съчетаването на теорията с организацията на работа е добър пример както за преподавателите, така и за практическите работници от структурите с компетенции по контрола на миграцията.

В *Глава трета* с наименование *„Вътрешноведомствена координация при противодействието на нелегалната имиграция“* е направен анализ на координацията между двете основни структури на Министерството на вътрешните работи с компетенции по имиграционния контрол - Главна дирекция „Гранична полиция“ и Дирекция „Миграция“. Представени са резултатите от проведеното анкетно проучване на служителите от двете структури, въз основа на което са изведени приоритетите в областта на контрола на миграцията.

3. Научни и приложни приноси в изследването

- ◆ Въз основа на анализ на теоретичните виждания за имиграционния контрол е предложена агрегирана концептуална рамка, която дава възможност за обективизиране на основните засилващи и отслабващи

фактори, въздействащи върху възможностите на органите на държавната власт за прилагане на имиграционния контрол.

- ◆ Идентифицирани и систематизирани са основните проблеми за осъществяване на ефективен пред контрол на имиграцията в Република България. Структурирано е влиянието на визовата политика при неговото реализиране.
- ◆ Доказано е, че имиграционната политика в Република България все още не е релевантна на съвременните регионални и глобални процеси. Имиграционният контрол е открит като ключова управленска функция на държавните органи в тази област.
- ◆ Обоснована е целесъобразността от надграждане на инструментите за реализиране на миграционна политика в Република България чрез прилагане на нови механизми, основани на проектното управление.
- ◆ Предложен е специфичен функционален модел на управление на органа за координиране на миграционната политика на междуведомствено равнище, основан на принципите на програмното управление.
- ◆ Аргументирана е необходимостта от предприемането на стъпки за въвеждане на специализирано обучение в областта на имиграционния контрол, както и за повишаване на професионалната компетентност и езикова квалификация на служителите от компетентните държавни структури.

4. Лични впечатления от работата с докторанта

В тази част от становището си ще бъда съвсем кратък и, надявам се, толкова ясен. Г-жа Тодорова е най-възпитаният и добронамерен докторант от всички дванадесет, с които имам удоволствието да работя през последните две години. Рядко отзивчив и отговорен човек, тя откликва

еднакво добре както на ежедневните си служебни ангажименти, така и на необходимостта от извършването на задълбочено и професионално от гледна точка на тематиката изследване. В този смисъл тя може да бъде пример за всички млади хора, тръгнали по трудния, но престижен път на научните изследвания. Умението ѝ да се съобразява с препоръките на научните ръководители и в същото време да отстоява своите виждания и тези на научното звено е направо за завиждане.

5. Заключение

Представеното за защита изследване е лично дело на докторанта. Работата е плод на знанията и уменията на автора да събира и анализира. Това му позволява да обвързва теорията с практиката и да предлага аргументирани промени с оглед подобряване ефективността по контрола на миграцията на населението.

Всичко това ми дава основание **УБЕДЕНО** да препоръчам на уважаемото научно жури да даде научната и образователна степен „доктор“ на г-жа Силвия Божидарова Годорова.

03.10.2014 г.

Гр. София

Изготвил становището:

проф. д-р Л. Тимчев